

O viață de misionar în Biserica Ortodoxă

- prefață -

Motto:

„Uită răul, rabdă mult, iartă totul”

(Dimensiunea duhovnicească a vieții Părintelui Mina Dobzeu)

„Părintele Mina... într-o exprimare foarte simplă și clară, dorește să facă cunoscut lumii datoria față de șansa mântuirii, oferită omului de către Mântuitorul lumii, Domnul Iisus Hristos”. Așa ne scria doamna profesoară Maria Pară, cea care are acum grijă de bătrânețea fericită a părintelui. Iar ÎPS Andrei Andreicuț îl caracterizează pe Părintele Mina Dobzeu astfel: „Om venerabil cu suflet tânăr! Îi dinamizează pe tineri dar nu numai, ci și pe noi, pe cei mai bătrâni, ne scoate din inerție”.

Această chemare de a mărturisi pe Hristos a avut-o încă din tinerețe, lucru despre care ne povestește însuși părintele Mina în primul capitol „Viața mea în Hristos”. Iar acum, la bătrânețe, ca rod al vieții sale întru Hristos, i-a dat Dumnezeu bucuria să vadă lumina cea necreată, pe care ar vrea să o vadă deasupra întregii României (capitolul final „Am văzut Lumina cea adevărată”). Dar preocuparea permanentă a părintelui, de la tinerețe și până la bătrânețe, a fost rugăciunea (isihasmul) și tâlcuirea Sfintei Scripturi, îndeosebi a descoperirii (apocalipsei) Sfântului Ioan, aceasta și ca urmare a evenimentelor istorice dureroase prin care a trecut țara și omenirea și cărora le-a căutat o corespondență, o reflectare a lor în cele descrise în taină de Sfântul Ioan Evanghelistul.

Părintele Arhimandrit Mina Dobzeu a avut și are o viață bineplăcută lui Dumnezeu, învrednicindu-se în tot cursul vieții de multe vedenii, vise și revelații, pe baza cărora a înțeles că destinul individual nu poate fi rupt de mersul istoriei. Apoi, inevitabil, a încercat să înțeleagă cursul abrupt al istoriei prin

tâlcuirea *cuvintelor* tainice din Apocalipsa lui Ioan.

În ortodoxie, Biblia este vie, *cuvântul* este *duh viu*, cuvântul evanghelic înseamnă, în primul rând, trăire, *viață spirituală*, prezența lui Hristos și împărtășirea cu Hristos iar cuvântul rugăciunii înseamnă dialog cu Dumnezeu. Cuvântul înseamnă teologie, adică cunoașterea singurului Dumnezeu adevărat. Astfel, adevărul teologic este și el viu, nu este un rezultat al logicii și al științelor exacte (logica este sfârșitul înțelepciunii), ci este rezultatul cunoașterii prin trăire interioară, contemplativă, prin revelații (descoperiri) inspirate de Duhul Sfânt.

Abia apoi, în al doilea rând, în *viața obișnuită, trupească*, cuvântul are nevoie de interpretare (hermeneutică), deoarece el a devenit doar un *simbol, o literă moartă* (prima moarte a cuvântului). Simbolurile (parabolele, metaforele etc.) mențin *viața spirituală* în mod artificial, căci ele înlocuiesc revelațiile directe, care apar doar pentru o inimă curată. Simbolurile, pe jumătate arată și pe jumătate ascund, deoarece omul le privește printr-o fereastră (inimă) murdară. Când inima este curată, cuvântul devine duh viu, simbolul devine imagine revelată, vis, proorocie, toate acestea inspirate de Duhul Sfânt. „*Duhul Sfânt, pe Care-L va trimite Tatăl, în numele Meu, Acela vă va învăța toate și vă va aduce aminte despre toate cele ce v-am spus Eu*” (Ioan 14, 26). Chiar și Apostolii nu au înțeles multe decât după Pogorârea Duhului Sfânt. De aceea, Biblia este pentru unii plină de mituri (protestanți), pentru alții plină de învățăminte (catolici), iar pentru alții plină de revelații și adevăruri mântuitoare (ortodocși).

În catolicism, cuvântul nu mai trimite la *trăire* (din cauza raționalismului agresiv), ci doar la *interpretarea* simbolurilor, iar în protestantism se încearcă chiar de-mitizarea Bibliei (Bultmann), adică înlocuirea simbolurilor cu termeni explicativi existențiali (a doua moarte a cuvântului). Or, pentru că împărăția lui Dumnezeu „*nu este din această lume*” (In. 18, 36), ci „*împărăția lui Dumnezeu este înlăuntrul nostru*” (Lc. 17, 21), a-i urma pe catolici ar însemna să renunți trăiești împărăția lui Dumnezeu

încă din această viață, iar a-l urma pe Bultmann ar însemna să renunți măcar să întrevezi împărăția lui Dumnezeu prin această fereastră (inimă) murdară. Și cine nu a cunoscut împărăția lui Dumnezeu în această viață, nu o va cunoaște nici dincolo.

Da, limba, cuvântul scris și vorbit, sunt doar convenții, nu cuprind adevărul, ci doar îl exprimă neclar, „*căci împărăția lui Dumnezeu nu stă în cuvânt, ci în putere*” (1Cor.4, 20). Cu toate acestea „*credința este din auzire, iar auzirea prin cuvântul lui Hristos*”, astfel încât, cuvântul interior (al Evangheliei, al rugăciunii), lucrarea lui interioară, într-o inimă curată, poate aduce conlucrarea Duhului Sfânt („*Duhul însuși mărturisește împreună cu duhul nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu*” - Rom.8, 16). Rezultatul conlucrării este o trăire (vie), o putere, ce nu poate fi exprimată exact în cuvinte logice (moarte), dar poate fi totuși aproximată în limba și stilul omului care a primit revelația.

Tâlcuirea Apocalipsei lui Ioan ca fiind o descriere a istoriei Bisericii universale împărțite în 7 perioade, nu este nouă. Dar modul în care părintele arhimandrit Mina Dobzeu tâlcuiește și descrie fiecare din aceste 7 etape ale planului lui Dumnezeu de mântuire a omului și a lumii, este inedit și foarte atrăgător. Fiecare tâlcuire este surprinzătoare și te împinge să citești mai departe cu sufletul la gură. Consider că, pentru verticalitatea cu care a trecut prin regimul comunist și prin închisorile sale, Dumnezeu l-a luminat cu aceste tâlcuiri înțelepte, pe care, prin această carte, le face cunoscute și credincioșilor.

Din cauza subiectelor sensibile și tainice atinse în carte, părintele Mina a dat manuscrisul numai ierarhilor, iar celui mai apropiat dintre ei, ÎPS Teofan, i-a cerut să o publice numai după moartea sa. Totuși, urmare a prieteniei mai vechi ce ne leagă, a preocupărilor și viziunilor comune (părintele Mina a colaborat și la revista noastră *Porunca Iubirii*), precum și a promisiunii îmbunătățirii cărții sub aspect redacțional, părintele Mina a acceptat publicarea ei acum, la Editura Agaton.

Ioan Cișmileanu

Scurtă biografie a părintelui Mina

Părintele Arhimandrit Mina Dobzeu s-a născut la data de 5 noiembrie 1921 în satul Grozești, județul Lăpușna (Basarabia).

La vârsta de 13 ani intră ca frate de mănăstire la Mănăstirea Hâncu, unde rămâne până în 1938. Este trimis apoi la Mănăstirea Căldărușani, timp de 2 ani, pentru a face ucenicie în sculptură bisericească.

Se întoarce în 1940 acasă și găsește locul pustiit de ocupația sovietică. A luptat pe front la Timișoara și apoi în Ungaria.

După război urmează cursurile Școlii de Cântăreți (4 ani) la Constanța, apoi Seminarul Teologic (5 ani) la Mănăstirea Neamț și Facultatea de Teologie de 4 ani la București.

În anul 1946 este tuns în monahism la Schitul Brădicești, în Episcopia Hușilor, fiind hirotonisit ierodiacon în 1948.

În anul 1955 a primit Sfânta Taină a Preoției. A slujit la Mănăstirea Nicula și în Parohia Jimbor - Cluj (5 ani).

În timpul vieții sale, Părintele Arhimandrit Mina Dobzeu a fost arestat în mai multe rânduri pentru atitudinea sa contra regimului comunist:

- 1948-1949 (11 luni), arestat pentru proteste împotriva scoaterii învățământului religios din școli;
- 1959-1964 arestat pentru atitudinea sa contra Decretului 410/1959, privind desființarea mănăstirilor și reducerea personalului monahal. Este scos din monahism, exmatriculat din Facultatea de Teologie Ortodoxă și trimis în detenție la Jilava (în anul II de studiu - Studiile le începuse în anii 1957-1959 au fost continuate ulterior, Părintele obținând titlul de licențiat al Facultății de Teologie în 1971). În închisoare îl întâlnește pe Nicolae Steinhardt, viitorul monah de la Rohia, pe care îl botează în condițiile vitrege de acolo;
- 1988 (8 luni), arestat pentru protestele prin 7 scrisori adresate direct lui Nicolae Ceaușescu, cu privire la morala poporului român și ateismul în comunism.

Din anul 1969 a fost chemat să slujească Biserica la Mănăstirea "Sfinții Apostoli Petru și Pavel" din Huși - Catedrala episcopală. Aici a fost stareț între anii 1978-1988.

Între anii 1996-2002 a îndeplinit funcția de consilier cultural-misionar al Episcopiei Hușilor.

Viața mea în Hristos

Destinul creștinului - bucurie în suferință

Lucrarea de față urmărește să arate că, pentru creștinul ortodox, *destinul individual* nu poate fi rupt de *mersul istoriei*. Am privit aici taina spovedaniei din perspectiva celui care primește mărturisirea, a duhovnicului. Confruntat cu o lume în schimbare, acesta trebuie să urmeze calea îngustă și prăpăstioasă, înfruntând transformările și urmând călăuzirea Duhului Sfânt.

„Confruntarea cu Antihristul la nivel de pământean” are loc la nivelul relației noastre cu ceilalți – cu ei, persoane, națiuni sau guvernări. În construirea acestei relații, rostul nostru este acela de a păstra neștirbit Cuvântul lăsat spre folosul și izbăvirea noastră de către Dumnezeu.

Apărătorii creștinismului din perioada comunistă mărturisesc, în memoriile lor, experiența rară a „*bucuriei în suferință*”. Supuși unor chinuri groaznice, persecutați și întemnițați, ei găsesc bucurie în rugăciune și apropierea de Dumnezeu. Pentru oamenii Bisericii, rostul lor în închisorile comuniste a fost acela de a păstra și întări legătura cu Dumnezeu a celor închiși împreună cu ei, prin meditație, rugăciune, oficierea Sfintei Liturghii și a Sfințelor Taine: spovedania, împărtășania, Botezul etc.

Tot la nivelul *istoriei*, lupta cu Antihristul se transformă într-o luptă cu ideologiile ce propovăduiesc ateismul. Acestea nu pot fi biruite prin tăcere, ci prin puterea Cuvântului, lăsată normă de Dumnezeu, pentru a ne folosi de ea spre lucrul bun. Dar, supus ispitelor și răutăților, omul poate folosi această mare putere a cuvântului și spre pierzanie. Legătura dintre duhovnic și cel care se mărturisește se păstrează prin Cuvânt. Asemenea, legătura noastră cu Dumnezeu se păstrează prin Cuvântul

rugăciunilor, al slujbelor și al cântărilor religioase. În momentul în care încetăm a-L mărturisi pe Domnul cu toate puterile, rostul nostru ca duhovnici încetează, căci se dizolvă legătura cu Dumnezeu și cu semenii.

Destinul celor persecutați vreme de „un ceas” (Ap.17, 12-13) - ora comunistă de 60 de ani -, nu este unul singur. El își află modelul în suferințele martirilor din vremea Imperiului Roman, care, la rândul lor, ca și Apostolii, L-au urmat pe Hristos în moarte spre înviere. Domnul ne dezvăluie adesea legăturile tainice dintre faptele petrecute în trecut și cele ce se vor întâmpla mai apoi cu țara noastră după Al Doilea Război Mondial. O astfel de înțelegere a lucrurilor ne ajută să vedem faptele noastre omenești așa cum sunt de fapt – supuse timpului – și să nu ne temem sau să ne legăm viața de ele.

Am avut bucuria să trăiesc într-un timp în care multe din cele aflate în Sfânta Scriptură s-au împlinit deja. Aceasta trebuie să ne întărească în credință și în râvna noastră spre cele sfinte, în ciuda ispitelor care vor să ne abată din drum.

Dumnezeu se află deasupra firii omenești și de aceea *Legea Lui nu este supusă timpului*, așa cum se întâmplă cu legea omenească. Asemenea, știința evoluează odată cu gândirea omenească, dar sistemul religios ortodox, care se întemeiază pe Cuvântul lui Dumnezeu, nu poate evolua. Ceea ce se schimbă nu este sistemul, ci relația noastră cu el. Nu Cuvântul Bibliei este altul, ci felul cum Îl vede fiecare din noi este diferit. De aceea, în interpretările noastre, trebuie să ne ținem cât mai aproape de Cuvântul original.

Dumnezeu încearcă adesea limitele științei omenești, dezvăluindu-și prezența în lume prin fapte ce nu pot fi explicate. Rațiunea este un lucru bun, pentru că vine de la Dumnezeu, ca și simțurile prin care vedem lumea, dar dacă ne bazăm numai pe rațiune, vederea noastră este incompletă. Să luăm aminte! Ființa noastră se întregește doar prin adăugarea *Legii Morale* și a *Legii Harului*, numai așa păstrăm neștirbită legătura noastră cu Dumnezeu.

Chemarea la misiune, la mărturisirea lui Hristos

La sfatul I.P.S.Mitropolit Daniel, să scriu un articol sau o lucrare „Bucuria spovedaniei”, am încercat să meditez asupra acestei teme. Ce trebuie să scriu? ^L: Despre experiența de duhovnic, care se întinde pe o viață de om. Am reflectat mai mult asupra preocupărilor mele de slujitor al Bisericii și am constatat că am fost mai degrabă un *misionar*, atât în mănăstire, cât și în afara ei. Chiar împrejurările au fost de așa natură, încât îmi sunt clare și acum îndemnul lăuntric și chemarea către misiune.

În acest caz, mi-am luat rolul unui trimis al lui Hristos, să mă confrunt cu Antihristul la nivel de pământean, cum și Antihristul e la nivel pământean. Dar oare numai eu? Au fost mulți în această situație, mulți pe care i-a chemat Domnul. Dacă ar apărea acum Hristos, ce ar fi făcut? Era problema care îmi stătea în atenție, deși El m-a pus să spun ce a spus El, că trebuie spus, într-o lume tulburată de puterea întunericului (Antihrist), ce se abătuse asupra societății din părțile Răsăritului.

Când mă refer la preocuparea mea de misionar, țin să-mi explic de unde mi-am căpătat, ca început, această pasiune pentru misiune: când și în ce împrejurări?

În perioada anilor de război, 1941-1944, Biserica Ortodoxă Română organizase o misiune în teritoriile influențate de plaga ateist-comunistă, în Basarabia și Transnistria, în spatele frontului. Această activitate misionară era organizată de Patriarhie, prin episcopul Antim Nica. L-am cunoscut pe unul dintre misionari, pe părintele Vasile Prisăcaru, fiind din localitatea Cristești, județul Lăpușna. Venise în misiune și pe la Mănăstirea Hâncu, unde, la vremea aceea, eram frate de mănăstire. A fost și pe la satul meu Grozești, în preajma Paștelui, prin 1942. Atunci am asistat și eu la una dintre ședințele misionare. Seara, când apărea întunericul, în curtea Bisericii din sat, folosea diafilme cu viața și Patimile Domnului, lucru care,

la vârsta pe care o aveam, m-a impresionat foarte mult. Am apreciat nespus slujirea aceasta de misionar a părintelui Vasile Prisăcaru. M-a influențat tema prezentată în cuvinte, însoțite de diafilme, cuprinzând Patimile Mântuitorului. *Tragismul Patimilor s-au imprimat adânc în sufletul și în inima mea.*

Am început să meditez asupra lor, tema s-a imprimat adânc în conștiința mea: *”Doamne Iisuse Hristoase, întipărește în mintea mea Chipul Tău răstignit pe cruce, în inima mea – simțămintele Tale și viața Ta în viața mea.”* Aceste cuvinte au rămas pentru tot restul vieții mele ca o meditație a mea. Hotărât lucru rămâne faptul că începusem să prind plăcere de o așa misiune, pe care o făcea Părintele V. Prisăcaru.

Dar problemele se schimbaseră mult. Părintele, misionar în Basarabia, era în spatele frontului, era ferit de prigoană. Acum se abătuse asupra țării noastre marea primejdie, prin ocupația comunistă. Acum misiunea de care eu eram pasionat, o făceam la schitul Brădicești. Bucurie mare era aceasta: ca misionar trebuie să ai inimă de părinte pentru cei ce sunt în robie și tu alături de ei. Trebuia să o facem ca cei trimiși de Domnul Iisus „ca niște miei în mijlocul lupilor”, căci se abătuseră vremuri grele asupra Bisericii Creștine de Răsărit.

Iată se abate întunericul groaznic asupra țării noastre și asupra Bisericii. De acum, bucuria misiunii avea să fie cu lacrimi amare; bucuria era în suferință. Simțeam cum instruirea pentru misiune era într-un mediu asemănător cu acela al Bisericii primare. Ni se cerea o pregătire asemenea celor trimiși de Mântuitorul; să ne deprindem să mergem la propovăduire fără traistă, fără două haine și aruncați ca niște miei în mijlocul lupilor. Să nu-mi fie a mă lăuda decât în neputințele mele; dar pentru o misiune la care râvneam trebuia să cunosc mersul vremurilor. Și acesta de unde îl puteam cunoaște, învăța, decât din Sfânta Scriptură, cercetând-o. Ceream de la Dumnezeu înțelepciune; El a zis ucenicilor Săi că le va da înțelepciune și cuvânt; încât nimeni nu le va putea sta împotriva.

N-a scăpat din vedere să le spună să fie pregătiți să bea și ei „paharul pe care-l voi bea Eu și să vă botezați și voi cu botezul cu care M-am botezat Eu”. În această privință, vorbesc fără primejdia că mă voi lăuda. Cum m-a instruit înainte de a mă trimite? Și anume, cum? : „Puneți dar în inimile voastre; nu vă gândiți de mai înainte ce veți răspunde” (Luca 21,14), „că voi da gură și înțelepciune!”. Ecoul vorbelor a vibrat în tot mai târziul meu, m-a însoțit de-a lungul vieții peste tot.

Părintele Vasile Prisăcaru era un om cult, cu mare pregătire culturală, teologică, iar eu mă gândeam cum și când voi putea să fac și eu studii seminariale. Voi ajunge să am posibilități pentru o împlinire de misionar cum aș fi dorit? A trebuit să treacă mulți ani până ce am făcut studii. A trebuit să merg în armată, să particip la război în est; să mă întorc la mănăstire, să fac studii teologice, de cântăreț bisericesc de patru ani, Seminarul Teologic la Mănăstirea Neamț de cinci ani, apoi Facultatea de Teologie de patru ani.

Întors de pe front, eram hotărât a rămâne în mănăstire și a depune votul monahal, cu toată incertitudinea vremurilor: ”Iar voi sunteți cei care ați rămas cu Mine întru ispitele Mele”. Eu am zis și zic ca și Petru: ”Doamne, cu Tine sunt gata să merg și la temniță și la moarte”.

Eram la studii în anul II și persistam în acest ideal de a fi misionar. Părintele rector I. G. Coman ne-a dat nouă, monahilor, o testare în scris. Aveam de notat sincer ce vrem să fim și ce vrem să realizăm în viață, în urma studiilor pe care le vom face. Răspunsul meu a fost: „Vreau să fiu un misionar”.

Era vremea să mă pregătesc bine sufletește în lupta cu adversarul lui Hristos: „căci lupta noastră nu este împotriva cărnii și a sângelui, ci împotriva stăpâniilor acestei lumi de întuneric, împotriva duhurilor răutății care sunt în văzduhuri” (Cor.10). Să nu-mi fie a mă lăuda: „Căci nu cel ce se laudă pe sine este vrednic, ci acel pe care Domnul îl laudă” (Cor. 10-18). Așadar, bucuria mea avea să fie aceea că m-a luminat

Părintele Arsenie

*o personalitate de înaltă statură monahală,
cum n-a mai avut Biserica Ortodoxă Română*

Arhim. Vasile Prescure

Țara Făgărașului a fost binecuvântată de Dumnezeu și odată cu ea întreaga noastră țară, trimițându-ni-l pe Părintele Arsenie Boca spre a trezi, sfătui, muștra duhovnicește și îndruma pe oameni pentru a trăi viața în duhul și spiritualitatea autentic creștină, asemenea primilor creștini.

A fost o mișcare care a cuprins zeci de mii de creștini de toate vârstele și treptele sociale. Din rândul acestora a făcut parte și un tânăr dintr-o comună din apropierea Mănăstirii Brâncoveanu, care a auzit vorbindu-se despre Părintele Arsenie și astfel s-a născut în sufletul său dorința de a-l vedea, de a-l cunoaște și, mai ales, de a se lăsa îndrumat de Sfinția sa.

După ce au trecut câțiva ani, angajat sufletește și perseverând pe calea vieții duhovnicești, cu râvnă sporită, cu multe rugăciuni și osteneți, a ajuns să se spovedească la Părintele Arsenie. A fost cea mai mare bucurie a vieții sale până la acest moment binecuvântat. Stările de har și trăire duhovnicească nu le putea descrie, dar le simțea din plin și mulțumea lui Dumnezeu cu lacrimi pentru această binecuvântare.

A trecut un an de la spovedania făcută la Părintele Arsenie când, pe neașteptate, a simțit în suflet un gând vrăjmaș, păgân, hulitor de Dumnezeu și de tot ce este sfânt. Cu trecerea timpului aceste stări au luat proporții așa încât, după încă un an, uraganul necredinței, al ateismului, s-a dezlănțuit cu o furie pe care numai iadul, duhul negației și al minciunii putea să-l dezlănțuie. Luptându-se din răspuțeri cu ispita satanei, a ateismului, tânărul se îngrozea, gândindu-se că va ajunge să-și piardă credința și odată cu aceasta și mintea.

Singura lui scăpare era Dumnezeu și Părintele său duhovnicesc, Arsenie, pe care s-a hotărât să-l caute la mănăstire. Durerile lui sufletești nu le-a destăinuit nimănui, nici chiar părinților lui, adică a